

РЕШЕНИЕ

№ 163

гр. Видин, 21.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВИДИН, V СЪСТАВ НО, в публично заседание на двадесет и седми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Даниел Ив. Цветков

при участието на секретаря М.Г.Л.
като разгледа докладваното от Даниел Ив. Цветков Гражданско дело № 20231320101890 по описа за 2023 година

Постъпила е искова молба от „Н.Г.” ЕООД, с ЕИК *****, чрез адвокат М.И.З., със съдебен адрес: гр. П., ул. „С.” № 6А, ет. 5, офис 9, против ЗП А.Р.К., ЕИК: *****, с адрес: гр. Б., ул. „Г.Д.” № 24 са предявени иски с правно основание чл. 422 от ГПК, във връзка с чл. 415 от ГПК, във вр. с 79, ал. 1, предложение първо от ЗЗД, във връзка с чл. 327 от ТЗ, във връзка с чл. 86 ЗЗД.

Твърди се от ищеца, че на 01.07.2022 г. между страните е сключен договор с предмет продажба на препарати за растителна защита, торове и семена, по силата на който ищецът като продавач се задължава да доставя на ответника като купувач, а последния се задължава да закупува стоката срещу цена и условия уговорени в договора. На 06.07.2022 г. ищецът е доставил на ответника листен тор Лумбреко в опаковка от 20л. туба, общо 24 бр. туби, с единична цена 148.00 лева и обща стойност 3552.00 лева без ДДС и 4262.40 лева с ДДС. За доставката е издадена фактура № 887/01.07.2022 г. за сумата от 4262.40 лева с включен ДДС.

Сочи се, че купувачът не изпълнил паричното си задължение на падежа, определен с фактурата на 31.08.2022 г., поради което за периода от 01.09.2022 г. до 25.05.2023 г. се начислява законна лихва за забава в размер на 316.13 лева.

Твърди се от ищеца, че от него е подадено заявление по чл. 410 от ГПК и е образувано ч. гр. д. № 985/2023 г. по описа на Районен съд – Видин, по което е издадена заповед за изпълнение, срещу която е подадено възражение от длъжника.

Иска се от съда да постанови решение, с което да признае за установено по отношение на ответника, че дължи на ищцовото дружество сумата в общ размер на 4578.53 лева, от която 4262.40 лева – главница и 316.13 лева – законна лихва за забава за периода от

01.09.2022 г. до 25.05.2023 г., ведно със законна лихва за забава върху главницата от 29.05.2023 г. - датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК до окончателното изплащане.

Претендират се направените разноски по заповедното производство и в исковото производство.

В срока по чл. 131 ГПК не е постъпил отговор на исковата молба от ответника и не е взето становище по исковете.

По делото са събрани писмени доказателства, приложено е ч.гр.д. № 985/2023 г. по описа на Районен съд – Видин.

Съдът, като прецени събраните по делото писмени доказателства, намира за установено следното:

В резултат на подадено от страна на ищеца заявление по чл. 410 ГПК е образувано ч.гр.д. № 985/2023 г. по описа на Районен съд - Видин, по което на 30.05.2023 г., срещу ответника е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК № 533/30.05.2023 г. за сумите от: 4262.40 лева – главница и 316.13 лева – законна лихва за забава за периода от 01.09.2022 г. До 25.05.2023 г., ведно със законната лихва върху главницата от постъпване на заявлението в съда 29.05.2023 г. до изплащане на вземането, както и сумите 91.57 лева за платена държавна такса и 634.72 лева за юрисконсултско възнаграждение, като е посочено, че вземането произтича от неизпълнение на договорни задължения по фактура № 887/01.07.2022 г. Ответникът е подал възражение срещу издадената заповед, в което е посочил, че оспорва изцяло задълженията и не дължи посочените суми, поради което са предявени настоящите искиове.

От представения по делото препис на Договор е видно, че на 01.07.2022 год. между страните е сключен договор с предмет продажба на препарати за растителна защита, торове и семена, по силата на който ищецът като продавач се задължава да доставя на ответника като купувач, а последния се задължава да закупува стоката срещу цена и условия, посочени в договора. Ищецът твърди, че на 06.07.2022 г. доставил на ответника листен тор Лумбреко в опаковка от 20л. туба, общо 24 бр. туби, с единична цена 148.00 лева и обща стойност 3552.00 лева без ДДС и 4262.40 лева с ДДС. За доставката е издадена фактура № 887/01.07.2022 г. за сумата от 4262.40 лева с включен ДДС, като падежът за изпълнение на задължението във фактурата е 31.08.2022 г. Ответникът не изпълнил задължението на падежа, поради което за периода от 01.09.2022 г. до 25.05.2023 г. ищецът претендира заплащане на законна лихва за забава в размер на 316.13 лева.

В исковото производство ответникът не е подал писмен отговор, оспорва задълженията едва в хода по същество.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира следното от правна страна:

Правоотношението, от което произтича спора между страните по делото има договорен произход. То се основава на сключен между тях договор за покупко-продажба на

препарати за растителна защита, торове и семена, съдържанието на който договор обхваща задължения на продавача да доставя и продава на купувача, а купувачът да приема, закупува и заплаща препарати за растителна защита, торове и семена срещу цена, който купувачът се задължава да заплаща в размера и при условията, уговорени с договора. С оглед правосубектността на страните, които са търговци по смисъла на чл. 1 от ТЗ и вида на сключения от тях договор, който обслужва предмета на дейност на всяко от лицата, следва извода, че се касае за търговска продажба. Предвид изложеното, съдът намира, че е сезиран с един главен иск, с правно основание чл. 422 от ГПК, във връзка с чл. 415 от ГПК, във вр. с 79, ал. 1, предложение първо от ЗЗД, във връзка с чл. 327 от ТЗ с цена на иска 4262.40 лева и един акцесорен иск с правно основание чл. 422 от ГПК, във връзка с чл. 415 от ГПК, във вр. с чл. 86 ЗЗД с цена на иска 316.13 лева.

По същността си договорът за търговска продажба е двустранен, възмезден, консенсуален договор. За възникването му е необходимо постигане на съгласие между страните по него относно вещта и цената, като продавачът се задължава да прехвърли собствеността и предаде вещта, а купувачът да я получи и заплати цената.

Ищецът твърди, че в изпълнение на така сключения договор на 06.07.2022 г. доставил на ответника листен тор Лумбреко в опаковка от 20л. туба, общо 24 бр. туби, с единична цена 148.00 лева и обща стойност 3552.00 лева без ДДС и 4262.40 лева с ДДС, като е издал данъчна фактура № 0000000887/01.07.2022 г., по която няма извършено плащане от ответника.

Ответникът не оспорва, че не е извършил плащане по фактурата. В срока по чл. 131 от ГПК същият не е подал отговор на исковата молба. Съгласно чл. 133 от ГПК когато в установения срок ответникът не подаде писмен отговор, не вземе становище, не направи възражения, не оспори истинността на представен документ или не упражни правата си по чл. 211, ал. 1, чл. 212 и чл. 219, той губи възможността да направи това по-късно, освен ако пропускът се дължи на особени непредвидени обстоятелства. Не са налице данни да са били налице особени непредвидени обстоятелства, поради което съдът намира, че е настъпила преклузия относно оспорванията, наведени от ответника в хода по същество, поради което съдът не дължи произнасяне по тях.

При търговската продажба законът не задължава страните да съставят отчетни документи, които да удостоверяват получаването на стоките. Единственото задължение е това по чл. 321 от ТЗ, където е казано, че по искане на купувача продавачът е длъжен да издаде фактура, а по съгласие на страните - и други документи. В случая, освен издаването на фактури, страните са постигнали съгласие за издаване и на други документи, а именно: приемо-предавателен протокол /Приложение 1/, установяващ предаването на стоките от продавача на купувача. По делото не е представен приемо-предавателен протокол, но е представена разписка за разнос на пратка товарителница № 60579878 от 06.07.2022 г., в която е посочено, че пратката съдържа листен тор, 555.0 кг. и видно от същата е получена на 06.07.2022 г. от лице – Кирилов и е положен подпис от него. В чл. 4 от Договора от 01.07.2022 г. страните са постигнали договорка, че когато стоката е предадена и получена на

посочения в чл. 3 адрес /гр. Б., ул. „Г.Д.“ № 24/ до доказване на противното се счита, че е получена от лице, което има право да я получи. В конкретния случай, стоката, индивидуализирана в товарителницата като „листен тор“ е получена от лице с име Кирилов на посочения в договора адрес. Посоченият в товарителницата обем на пратката не е съществен индивидуализиращ стоката елемент. Както се посочи по-горе този документ не е оспорен от ответната страна в срока по чл. 131 от ГПК, поради което съдът намира, че същият удостоверява факта на получаване от ответника на посочената в него стока, а именно: листен тор.

Принципен отговор на въпроса за значението на фактурата като доказателство за сключен договор за търговска продажба на стоки, неговото изпълнение и наличието на основание за плащане на уговорената в договора цена е даден с множество решения на ВКС, постановени по реда на чл. 290 ГПК, като: Решение № 30/8.04.2011г. по т. д. № 416/2010 г., I т. о.; Решение № 118/5.07.2011г. по т. д. № 491/2010г., II т. о.; Решение № 42/2010г. по т. д. № 593/2009г., II т. о.; Решение № 211/30.01.2012г. по т. д. № 1120/2010г., II т. о.; № 109 от 7.09.2011г. по т. д. № 465/2010г., II т. о.; № 92/7.09.2011г. по т. д. № 478/2010г., II т. о.; Решение № 46/27.03.2009г. по т. д. № 546/2008г., II т. о.; Решение № 71/22.06.2009г. по т. д. № 11/2009г.; Решение № 62/25.06.2009г. по т. д. № 546/2008г.; Решение № 166/26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009г., II т. о.; Решение № 252 от 3.01.2013г. на ВКС по т. д. № 1067/2011г., II т. о., ТК; Решение № 20 от 25.03.2013г. на ВКС по т. д. № 206/2012г., I т. о., ТК; Решение № 114 от 26.07.2013г. на ВКС по т. д. № 255/2012г., I т. о., ТК; Решение № 103 от 11.07.2014г. на ВКС по т. д. № 2334/2013г., II т. о., ТК; Решение № 71 от 8.09.2014г. на ВКС по т. д. № 1598/2013г., II т. о., ТК и др. В цитираните решения еднозначно е обосновано становището, че фактурите отразяват възникналата между страните облигационна връзка и осчетоводяването им от търговското дружество - ответник, включването им в дневника за покупко - продажби по ДДС и ползването на данъчен кредит по тях по смисъла на ЗДДС представлява недвусмислено признание на задължението и доказва неговото съществуване. Изрично в Решение № 42/2010г. по т. д. № 593/2009г. на ВКС, II т. о. и в Решение № 92/2011г. по т. д. № 478/2010г. на ВКС, II т. о., е прието, че дори издадената фактура да е останала неподписана за "получател" от купувача по договор за търговска продажба, тя може да послужи като доказателство за възникване на отразените в нея задължения, ако съдържа реквизитите на съществените елементи на конкретната сделка, отразена е счетоводно от двете страни, както и е ползван данъчен кредит. В настоящия случай видно от представената по делото фактура, същата е подписана от ответника. По делото с оглед липсата на оспорване на същата в срока по чл. 131 от ГПК не е назначена съдебно-счетоводна експертиза, за да се установи дали е осчетоводена и дали е включена в дневника за покупко-продажби, но с оглед настъпилата преклузия на оспорване на същата от ответника съдът приема за установено, че ответникът дължи и следва да заплати на ищеца по процесната фактура дължимата и неплатена цена на продадената му стока, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК до окончателното изплащане на задължението. С оглед гореизложеното претенцията с правно основание чл. 422 от ГПК, във връзка с чл. 415 от ГПК, във вр. с 79, ал. 1, предложение първо от ЗЗД, във връзка с чл. 327 от ТЗ се явява и

доказана в пълен размер.

Като основателна следва да се уважи и ищцовата претенция за заплащане от страна на ответника на обезщетение за забава, изчислено в размер на законната лихва, дължимо върху неплатената главница считано от датата на забавата – 01.09.2022 г. до 25.05.2023 г.

Съгласно чл. 294, ал. 1 от ТЗ, между търговци лихва се дължи, освен ако е уговорено друго. В случая, в процесната фактура е посочен падеж – 31.08.2022 г. След тази дата купувачът е в забава, като за неплатената фактура дължи на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД обезщетение за забава в размер на законната лихва, считано от 01.09.2022 г. /датата на забавата/ до 25.05.2023 г., като по отношение определяне на размера на този иск съдът използва електронен калкулатор - <https://www.calculator.bg/>. Изчислено по посочения начин обезщетението за забава възлиза на 340.51 лева. Видно, че сумата претендирана от ищеца е в по-нисък размер, а именно: 316.13 лева. При това положение, предявената от ищеца претенция по чл. 86, ал. 1 от ЗЗД в размер на 316.13 лева – дължимо обезщетение за забава върху неплатената главница е основателна и доказана в пълен размер и като такава следва да се уважи изцяло.

По разноските.

С оглед изхода на делото и на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК, ответната страна следва да заплати на ищеца направените разноски съобразно уважената част от исковете по настоящето производството, в общ размер от **1041.57 лева** /141.57 лева – държавна такса и 900.00 лева - адвокатско възнаграждение/, както и тези, направени в заповедното производство съобразно уважената част от исковете, в общ размер на **726.29 лв.** /91.57 лв. - държавна такса и 634.72 лв. - адвокатско възнаграждение/.

Водим от горното, Съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на **ЗП А.Р.К.**, ЕИК: *****, с адрес: гр. Б., ул. „Г.Д.“ № 24, че дължи на **„Н.Г.“ ЕООД**, с ЕИК *****, чрез адвокат М.И.З., със съдебен адрес: гр. П., ул. „С.“ № 6А, ет. 5, офис 9 сумата в общ размер на **4578.53 лева**, от която 4262.40 лева – главница и 316.13 лева – законна лихва за забава за периода от 01.09.2022 г. до 25.05.2023 г., ведно със законна лихва за забава върху главницата от 29.05.2023 г. - датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА ЗП А.Р.К., ЕИК: *****, с адрес: гр. Б., ул. „Г.Д.“ № 24 да заплати на **„Н.Г.“ ЕООД**, с ЕИК *****, чрез адвокат М.И.З., със съдебен адрес: гр. П., ул. „С.“ № 6А, ет. 5, офис 9, направените разноски в настоящето производство в общ размер от

1041.57 лева /141.57 лева – държавна такса и 900.00 лева - адвокатско възнаграждение/.

ОСЪЖДА ЗП А.Р.К., ЕИК: *****, с адрес: гр. Б., ул. „Г.Д.“ № 24 да заплати на **„Н.Г.“ ЕООД,** с ЕИК *****, чрез адвокат М.И.З., със съдебен адрес: гр. П., ул. „С.“ № 6А, ет. 5, офис 9, разноси в заповедното производство по ч.гр.д. № 985/2023 г. по описа на Районен съд - Видин в общ размер от **726.29 лв.** /91.57 лв. - държавна такса и 634.72 лв. - адвокатско възнаграждение/.

Решението може да бъде обжалвано пред Окръжен съд - Видин в двуседмичен срок от връчването му на страните, като след влизането му в сила да се приложи препис по ч.гр.д. № 985/2023 г. по описа на Районен съд - Видин.

Съдия при Районен съд – Видин: _____